

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dialogvs De Veneratione & inuocatione sancto[rum],
co[n]tra perfidia[m] Lutherana[m], ad reuerendissimu[m]
in Chr[ist]o patre[m], illustrissimu[m]q[ue] principe[m] &
d[omi]n[u]m D. Herma[n]nu[m] de ...**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniae, 1524

VD16 H 4813

Lonicerus co[n]tinuo ad p[ræ]cedentia. Cap. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35673

Caput quintum.

Abdie.
Gene xli.
Iudith. iij.

cantillant (si tñ faciunt) uita salus &c. Scriptū em̄ legimus
Et ascendent saluatores in montē Syon, Pharaō q̄q̄ Rex
Aegypti uertit nomen Ioseph, & uocauit saluatōrē mun
di. Et in lib. Iudicū legi, q̄a suscitauit eis dñs saluatōrē.
Scriptura nō dedignat hoies saluatoris noie, Et tu tā sua
uis hō, uetas saluatricē ac salutē nūcupari q̄ nō unū aut al
terū cōmodū, sed totius nobis salutis plenitudinē attulit.

Lonicerus cōtinuo ad p̄cedentia. Cap. VII.

LONICE,
continuo ad
p̄cedentia.

Chr̄stus uero imperauit fidelib⁹ suis, ut & ipsi orent
pro se inuicē, nēpe q̄ & ipsi sunt filij dei, & cōfratres
Ch̄ri. Sācti uero q̄ uita defuncti sunt, quū uultui dei
nō appareant ut Ch̄rs, nō intercedūt, maxime dū ne ullus
qdē scripturæ locus doceat &c. qd ergo inuocam⁹?

THEOLO
Retorsio ar
gumenti in
authorem.

¶ Viri sancti quantūlibet etiā uitæ sanctimoniam pollen
tes, dū in hoc corpe adhuc a dño pegrinant, uultui dei nō
apparent ut Ch̄rs. Eten̄ Ch̄ri p̄sentatio in hūana (quā coe
lo intulit) natura, interpretabilis qdā est pro nobis conti
nuataq; interpellatio, nēpe ut deus p̄, eorū nequeat nō mi
fereri, q̄z naturā tā eminēter uiderit exaltatā in filio, Hac
lege & ad hūccerte modū, neq; sancti uiuentes, neq; coelū
incolentes, uultui diuino apparent. Nō reclamatur̄ aut te
puto, qd̄ sup̄ius affirmasti, qm̄ uiuētes orare possimus pro
inuicē. Quæ nā igit̄ rogo cōsecutio, q̄ue illatio, sancti uita
defuncti nō apparent deo ut Ch̄rs, ergo nō orant pro ui
uis. Et uiuentes intercedunt pro se inuicē, q̄ tñ uultui dei
nullo mō apparent, nedū ut Ch̄rs. Sed hoc cōueniebat cā
dori ch̄riano, sic semel spoliare sctōs, ut qd̄ habebāt hono
ris et ptātis in exilio, careāt in patria. Verū q̄a iā forte odo
rari cōepisti, oēm simulationis umbrā detectā iri, & rati
unculā hāc par̄ foelicit̄ pposito tuo fuisse accōmodā, ut
pote quā totus pene orbis iā, uelut ineptissimā psuasione,
derideat, uideo te iā sarcinas cōponere, & ad cōsuetū toti⁹
pfidiæ oīm̄q; h̄reticorū asylū, q̄si propriū recurrere ad se
dē, ut dicas sctōz inuocationē, in nullo scripturæ sacre lo
co eē expressam, ignorans illotissime grāmatista, locū ab
authoritate apud dialecticos, unū eē oīm̄ infirmissimū, si

De inuocatione sanctorum.

eo negatiue rōcinando uti cupias. Si nāq; nihil asseuerādū est, aut obseruandū, nisi q; scriptura sacra iusserit obseruandū, ubi quæso aut qñ dñicam diē (ut de mille exēplis unū sufficiat,) ulis celebrabit ecclia, qppe q; nusq; in sacro elo/ quio legit, sabbati loco debere celebrari. Nunqd ergo ec/ clesiā (nō dico Romanā quā uilipendis) sed uniuersalē seu catholicā aberrasse blaterabis? Nūc ad rē ipsam indeam^o. Eteim q; uis nō clare doceat in sacra scriptura ut sancti ora re possint pro nob; (qd ne expediebat qdē) (ut alio in loco diffusius tractauim^o) Nōne tñ iccirco ad faciendā fidē, q; sancti coelici orant pro nob;, satisfuerat authoritas vlis ec/ clesiæ p totū orbē diffusę, utpote q; & nūc & multis retro/ actis sæculis in hac ueritatis snia cōstitit atq; pmanlit, pter unū aut alterę, Eunomiū uidelicet, Basilidē, & Vigilatiū q; rū uesaniā impudētissimāq; hæresim iā olim extinctā, se ditiosus ipse atq; schismatic^o ex hæreticoꝝ latebris, perin/ de atq; tartareo lacu, in lucē protrahis. Sed dices forsitan, (qd em̄ ē qd nō ausis dicere?) uniuersam in hoc aberrasse Papisticā eccliam, q; uenerationē scōꝝ sine scripturaz; cō finxit legitimo testimonio. Proinde ne uideamur detrectas se certamē ex sacris lris, paucis rē ipsam adoriāmur, Chrs in coelū mox ascensur^o, signa suis relinquens declaransq; discipulis, qbus ueritas promulganda p eos, gentib; astru enda esset, atq; probanda, sic inqt, In noīe meo dæmonia eijcient, linguis loquent̄ nouis, serpētes tollent, & si mor/ tiferę qd biberint, nō eos nocebit &c. Et subsecut^o euāge lista, Illi ꝑo (inqt) pfecti, p̄dicauerūt ubiq; dño coopante, & sermonē cōfirmante sequentib; signis. Vigilanti em̄ in sinuatione usus est euāgelista, ut & h̄sle aplos, & subsecuta diceret eē signa, Nēpe ut admoneret, q; si qñ in ꝑitatis as/ sertioē ābigua titubatōe hæreret aiūs ad illa diuinit^o p̄mis sa signa, tāq; celestia oracula refugerem^o. Vñ q̄tūlibet ob stinat^o sis, atq; pteru^o, negare tñ haudquaq; potes, qn mira culor; p aplos patratōꝝ signa sufficiētia ac satis efficacia fu erūt, ad durissima infidelīū corda emollienda, q captiuan/ tes intellectū suū in obsequiū fidei, oēs tā uarios, tamq; re

Celebratio
diei dñicæ nō
habet in scri/
pturis.

Supra cap. iij

Ondit inuoca
tio scōꝝ ex
scripturis.

Marci, xvi

Caput septimum.

motos a sensu apprehensione complecterent fidei articulos. Cū ergo nō suppetāt forte rōnes, quibus p̄tinaci ac in suo sensu abūdanti hæretico queam⁹ p̄suadere, sctōꝝ nob̄ intercessionēs posse patrocinari & opitulari, p̄sentissima tñ argumēta eē nō dubito tā crebra, immo innumera cœlit⁹ emissa signa interdum q̄q̄ signis a Ch̄o promissis p̄stantiora, q̄ ex probatissimis historijs ad sctōꝝ inuocationē diuinit⁹ legim⁹ eē patrata. Hæc si Lutherane dicas ad sctōꝝ patrociniā asseueranda, incōueniētia eē testimonia, neges necesse ē, & ap̄loꝝ miracula ad fidei assertionē suffecisse, q̄ q̄a uir euāgelic⁹ nō dices, nescio cur alter⁹ dicas, alterū neges. Nolo mihi dicas Lutherane, p̄ sctōꝝ inuocationē, iniuriā fieri deo, cui⁹ rei gr̄a merito sit execranda. Nunqd̄ em̄ par ē credere deū optimū maximūq̄ p̄ suas sup̄natura les, q̄sq̄ sol⁹ operat⁹ uirtutes, fidē facere falsitati, ut q̄ uelint eē euidentissima & irrefragabilia asseuerādæ v̄itatis indicia, nūc uelit eē patrociniā, seu etiā lenociniā pestiferæ falsitatis. Absit ut de⁹ optim⁹ suis b̄nificijs & prodigijs astipulei & suffraget prauis p̄cibus, sacrilegascq̄ foueat supplicationes. Absit deniq̄, ut ouū petēti, porrigat scorpionē. Reliquū igit̄ est pie lector ex p̄missis colligere atq̄ cōcludere, sp̄m sctm̄ (uti pridē diximus) signis & prodigijs, q̄tū ad sctōꝝ inuocationē attinet, nō statim initio nascētis ecclesiæ, sed p̄finito ac statuto tpe, suū. uoluisse illustrare ecclesiā, quāob̄rē op̄ap̄eciū nō erat (q̄ tñ mitis p̄stigijs euāgelij impugnator cōtendit) eiusmodi inuocationis articulū expresse i sacris describi codicib⁹. Neq̄ em̄ expediebat sic fieri, uti alias irrefragabili argumēto, in faciē tibi cōmonstrauimus. Tuas aut̄ nūc prosequere nenias.

Ecclia p̄finito tpe nō ab initio debuit sup̄ inuocatione sanctorum instrui.

LONICE Nec ideo dāno inuocantes, uer⁹ nō inuocātes p̄ter solū deū & Ch̄m eius, melius agere affirmo, q̄ hoc p̄ceptū cōtinuo ad p̄cedentia. est, illud uero nō p̄ceptū, q̄ d̄tio inter sese distant, p̄inde atq̄ aurū, argentū, lignū focnū, stipula.

THEOLO Supra nō sine magna uerbor⁹ maiestate asseuerasti, Lutherān⁹ si q̄a cōfugere ad sctōs certissimū sit desperabūdi de munificētia & miscdia dei argumētū. Hic uero nō dāno (inquis)

b̄p̄si cōtrari⁹

De inuocatione sanctorum.

inuocātes, Cōcorda hic q̄so canticū cū cythara, & misce,
 scilicet ignē cū aqua. Atqui oportuerat imprimis (ut ē in
 puerbio) medacē bñ memorē eē, ne dū pugnātia pferret
 suo sibi laqueo gulā interstingueret, q̄d profectolū nō in
 alio, certe hoc in loco manifestū ē cernere, nisi forte tā de
 lirus sis ac tui ipotēs, ut desperabūdū de misericordia dei
 aīm, a culpa penitē⁹ absoluas. Porro q̄ existimas meli⁹ age Cōsilia p̄pon
 re eū, qui q̄ p̄cepti sunt, q̄ qui q̄ nō p̄cepti (id est q̄ cons⁹ derant p̄cepte,
 filij sunt) egerit, facile donarem, mō uacuū esset ab errore. ptis.
 Nā cōtinētia cōiugalī sub p̄cepto est, dicēte dño, nō adul
 teriū facies. Virginitatē q̄o p̄ceptū nullū mādat, cū dicat I. Corin. vii.
 apls, De uirginib⁹ p̄ceptū dñi nō habeo, Cōsiliū at̄ do. In
 cōfesso tñ est, uirginitatē antecellere & p̄stare cōtinētie
 cōiugalī, Id q̄d Paulus testat̄ dicens, Qui uirginē suā ma⁹ Ibidem.
 trimonio iungit, bñ facit, qui aut̄ nō iungit, melius facit.
 Melius ergo facit qui q̄ cōsiliij sunt, fecerit, q̄ qui q̄ p̄ce
 ti sunt, egerit. Querat aut̄ inter hęc forsan diligens lector
 utrū duorū expedit magis, deū inuocare an sanctos eius.
 Interrogatio hęc similis est illi q̄ quærit̄, melius ne sit ac
 utili⁹ hoī deū p̄m inuocare, an filiū eius incarnatū. Et ite
 rū deū diligere, an proximū. Vtrūq̄ em̄ horū act⁹ est cha
 ritatis & utrimq̄ formaliter simul & principaliter (q̄d for
 tassī Terentianus Theologus non intelliget) diligit deus
 Vt em̄ inquit diuus Augustinus, qui sancte ac sp̄ritualr̄ Sup Iohannē
 diligit proximū, quid in eo diligit nisi deum? Ita quoq̄ & tracta. lxx.
 nos dicamus inuocare deū, & sanctorū implorare subsidia
 actus sunt illius uirtutis quā religionē nuncupamus, & in
 utroq̄ p̄cipue inuocat deus. Nā quotiens sanctos inuo
 camus, quid aliud precamur, q̄ ut ip̄i a deo bonorū omniū
 largitore bona nobis impetrent, Vnde nō tam ipsi sancti
 q̄ deus ipse inuocat in sanctis. Et quemadmodū inter di
 ligere deū & proximū, ita & iter inuocare deū & sanctos,
 inter inuocare deū patrē, & filiū ei⁹ incarnatū, id credi de
 bet magis profuturū homini, quo se senserit magis deditū
 ac deuotū fieri deo, uel in quo percipit maiorem sp̄ritum
 deuotionis. Sed nunc properemus ad alia.

Caput octauum.

Lonicerus cōtinuo post p̄dicta. Cap. VIII.

LONICE. **Q** Væ p̄t eē maior laus Mariæ dei m̄ris, q̄ q̄ tū a propheta tribuit illi. Ecce uirgo cōcipiet &c. & tū ab angelo, Ave gr̄a plena, dñs tecū, b̄ndicta tu inter mulieres &c. Neq; uero diua uirgo meruit unq̄ q̄ eēt m̄ seruatoris, sed deus p̄elegit eā &c. Veneramur beatā uirginē, dū eius gratulamur pr̄electioni &c. Laudam⁹ eā uere, & deū in ipsa, si deū obsecrauerim⁹, ut nob̄ ipse donet q̄ possimus amplecti &c. doctrinam quā immaculata uirgo in suo cātico p̄cinuit &c. Hæc ē uera laus & ueneratio

THEOLO
Roma. xi,

Maria digna
fuit cōcipere
redemptorem
mundi.

Psal. xvi.
Lucæ. i.

Ibidem.
Gr̄æ dicuntur
Lutherano.

Actuum. vi.

Quēadmodū uirgo dei para, nusq̄ suis hoc cōmeruit opibus, ut eēt plena gr̄a (nā sic gr̄a scdm̄ aplm̄ nō eēt gr̄a, sed debita) Ita sane nec hoc tanq̄ mercedē debitā suis obtinuit meritis seu opibus, ut m̄ fieret Ch̄i seruatoris. Tātā siquidē sublimitatis dignatio hūana oīa uincit merita. Sed & dignissima illi Ch̄i seruatoris aīa, operib⁹ suis assecuta nō est, ut in hypostaticā unionē coiret cū x̄bo dei, Nēpe, q̄ hoc ipm̄ totius etiā creature transcēderet meritū. Sicut ergo aīa Ch̄i, nō ideo minus promeruit, id est digna fuit, habituali dignificatione, ut hypostaticē uniret̄ dei x̄bo, q̄ hāc nō ex se, uel ullis suis meritis, sed ex diuina haberet infusione, Ita q̄q̄ beatissima uirgo & m̄ dei Maria, sine omni h̄sitatione credēda est promeruisse, id est digna fuisse, ut & m̄ eēt seruatoris, & a nobis in summo sp̄ habere ho nonore. Eo qdē loquēdi gr̄e, q̄ priami sp̄s dicta est digna impio, & q̄ ingt propheta, Elegit nobis hereditatē sibi specie Iacob: quē dilexit Neq; em̄ sine cā dixit uirgo sanctissima, q̄ respexit dñs hūilitatē ancillæ suæ, q̄ fecit mihi magna. Respexit inquā decorē quē ipse dederat, neq; tñ quia ipse dederat, idcirco uirgo nō minus digna fuit. Attñ q̄, tūlibet gloriosæ uirgini sis iniquus, habedā tñ sunt tibi ul̄ semel a nobis gr̄æ, q̄ ex euangelico eulogio beatā uirginē ut gr̄a plenā p̄dicas eē laudandā, Dissidēs in hoc & dissentiens a seditiosissimis illis & impiissimis tuis cōgerronibus q̄ beatū Stephanū (scripturæ testimonio adacti) cōfitētur gr̄a plenū, beatā uero dei genitricē (interpretatiōe nescio